HANDBOOGSCHIETEN:
VAN JACHT OP MAMMOET TOT EK 2012

RUZIE

Hi-tech

Oorzaak van veel conflicten bij alle vormen van de handboogsport was (en is) de technologische ontwikkeling van de boog, vooral de introductie van de hi-tech compoundboog. Gemaakt van moderne kunststofmaterialen heeft deze boog aan beide uiteinden een katrolinrichting waardoor er bij uitgetrokken pees minder kracht vereist is en men langer en rustiger kan mikken. De compoundboog is veel sneller en nauwkeuriger dan andere handbogen. De klacht die dan ook snel gehoord wordt, is die van wedstrijdvervalsing. Het schieten met de hi-tech boog is zoveel makkelijker dat er, volgens velen, geen lol meer aan is.
Het zou vooral ook een aantasting van tradities zijn. Begrijpelijk dat het doelschieten met de compoundboog een aparte discipline is. Er zijn echter nogal wat vormen van handboogsport waar verschillende soorten bogen gebruikt kunnen worden.

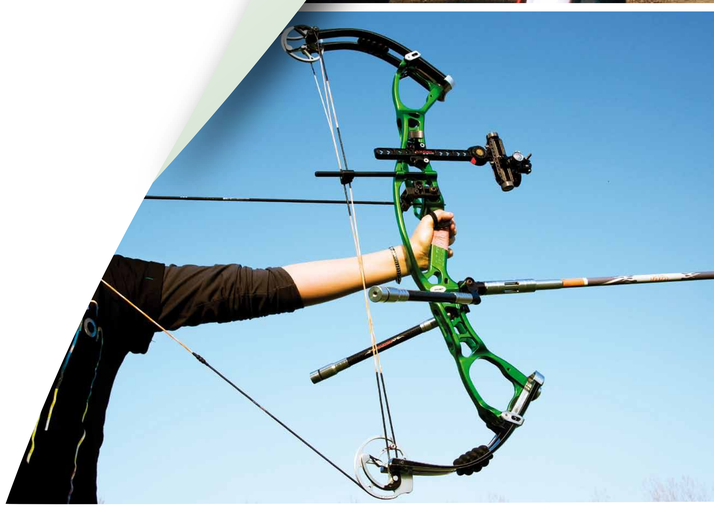

(boven) Met bamboebogen op een klein doel schieten over een afstand van 140 meter
(daar onder) De compoundboog

Bhutan

Twee voorbeelden: In Bhutan, een boeddhistisch koninkrijkje in het Himalayagebergte, is een speciale vorm van traditioneel boogschieten de nationale sport. Met pijlen en bogen van bamboe proberen twee ploegen van elk elf schutters een klein doel op 140 meter te raken. Daarbij horen allerlei traditionele gewoonten als het springen en dansen voor het doel om de tegenstander af te leiden en het inzetten van groepjes dansende jongedames die met schunnige liedjes de tegenstander proberen voor schut te zetten en uit zijn concentratie te halen. Wedstrijden, vroeger meestal tussen dorpen, duurden vaak dagen. Het was een tijd van eten, drinken, lol maken, het aanhalen van sociale banden. Het winnende dorp was het komende jaar verzekerd van goed geluk, goede oogsten en goede gezondheid. Het verliezende dorp kon het wel schudden. Met zoveel op het spel maakten de verschillende ploegen ook wel gebruik van zwarte magie om de tegenstander te treffen. Met de introductie van de hi-tech compoundboog veranderde dit alles drastisch. Het werd veel te gevaarlijk om nog voor het doel te springen en dansen. Vaak was een wedstrijd, door de veel grotere nauwkeurigheid, al in een halve dag beslist. Alleen de welgestelden kunnen zich een dergelijke boog veroorloven. Kortom, jaren lang is er heftig gediscussieerd of de compoundboog zelfs het land wel in mocht. Nu zijn er aparte competities voor compound- en voor bamboeboog, en probeert men zo goed en zo kwaad als het gaat de oude gewoonten nog enigszins in ere te houden.

Geconcentreerd blijven ondanks het zingen en dansen van Bhutanese 'cheerleaders'

Dansen voor het doel na een raak schot

Met bamboebogen op een klein doel schieten over een afstand van 140 meter

Wipschieten

Het zelfde probleem deed zich voor bij het wipschieten. Een wip is een ijzeren frame met pinnen, waarop blokjes of klosjes worden gezet. Aan deze blokjes zit een pluim, vandaar dat het 'vogels' genoemd worden. Bedoeling is de 'vogels' van de wip te schieten. De pijlen hebben daartoe een platte voorkant. In de zomer wordt een frame met 'vogels' buiten op een 27 meter hoge paal geplaatst. In de winter wordt dit frame binnen neergelegd, en schiet men op een afstand van 16 meter. Sommige 'vogels' zijn meer punten waard dan andere. Het wipschieten, in de middeleeuwen ontstaan, is nog steeds populair in Zeeland, België en Noord Frankrijk.

Vooral de Fransen hebben zich heftig verzet tegen het gebruik van de compoundboog.
Ook hier vond men het wedstrijdvervalsing, en, vooral, een aantasting van de tradities. In Nederland en hiet men door elkaar, sommigen met traditionele of recurvebogen, en anderen met decompoundboog.
De Fransen weigerden de compoundboog te gebruiken, en boycotten dan ook de internationale wedstrijden. Uiteindelijk heeft de Franse bond individuele schutters wel toegestaan aan internationale wedstrijden deel te nemen. Maar dan schieten de Fransen nog steeds alleen met meer traditionele bogen.
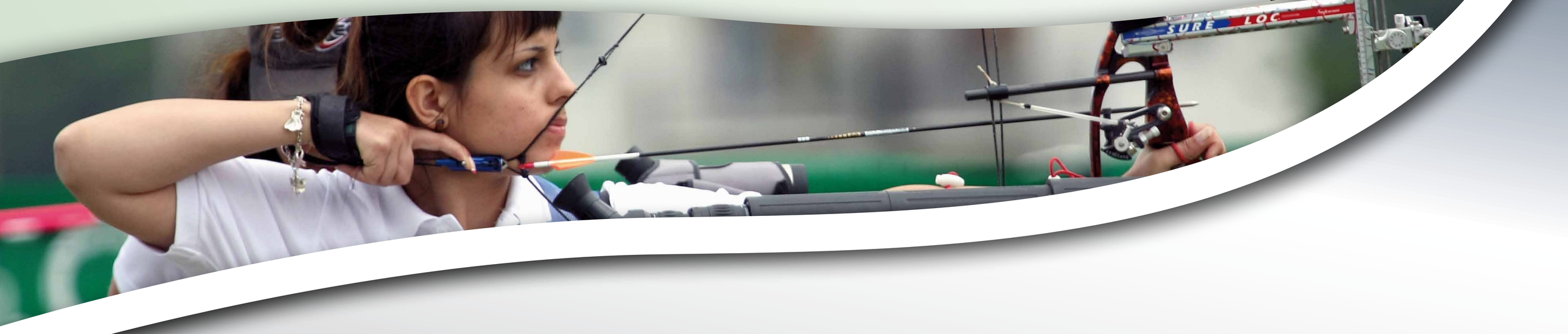
(boven) Concentratie
(onder) Met een compoundboog op de vogels op de wip schieten